

Aan de Informateurs
De heer H.G.J. Kamp en de heer W.J. Bos
p/a Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Amsterdam, 1 oktober 2012

Geachte heer Kamp en geachte heer Bos,

Participatiemaatschappijen zijn een belangrijk onderdeel van de Nederlandse economie en kunnen een significante bijdrage leveren aan de stimulering van de economie. Juist in deze lastige economische tijden zijn verschaffers van risicokapitaal onontbeerlijk, zeker nu de banken in toenemende mate grenzen moeten stellen aan verschaffing van vreemd vermogen. Onze venture capital fondsen zijn bij uitstek financiers van innovatieve bedrijven, onze portefeuillebedrijven groeien bovengemiddeld en wij leveren een structureel hoger rendement aan beleggers zoals pensioenfondsen.

In verband met het informatieproces tot vorming van een nieuw kabinet verzoekt de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP) derhalve om drie belangrijke zaken in uw discussies mee te nemen.

1. Innovatie en ondernemerschap door stimulering venture capital

Stimulering van innovatie en ondernemerschap moet speerpunt zijn in deze economisch onzekere tijd. Hierbij ziet de NVP een belangrijke rol voor venture capital fondsen weggelegd. Verschaffing van durf-kapitaal kan gestimuleerd worden door:

- Het verder vergroten van het MKB Innovatiefonds, met name het fund of funds, dat door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (ELI) in vergaande voorbereiding is. Dit fonds investeert in venture capitalfondsen, die dit kapitaal vervolgens uitzetten in veelbelovende startende ondernemingen.
- Een nieuwe regeling 'Innovatief Beleggen' introduceren, waarbij particulieren kapitaal kunnen inleggen in een fonds in de lijn van de reeds bestaande faciliteit 'Groen Beleggen'. Het idee is een regeling die aansluit bij maatschappelijke uitdagingen, zoals de zorg en/of andere topsectoren. Banken kunnen kapitaal bij particulieren ophalen. Deze groep krijgt daarvoor een fiscaal voordeel in box 3 en een heffingskorting in box 1 van de inkomstenbelasting. De banken wijzen vervolgens dit opgehaalde kapitaal toe aan gerenommeerde venture capital fondsen of aan het bovengenoemde 'fund of funds' dat al een selectie is van gerenommeerde fondsen in Nederland.
- De 'geefwet' die nu een dubbele fiscale aftrek garandeert bij schenkingen in de cultuursector, ook laten gelden voor wetenschapsfondsen en gezondheidsfondsen. Deze fondsen investeren veel in toegepast onderzoek.

Door een verminderde bijdrage uit de FES gelden aan toegepast onderzoek wordt de innovatie nu belemmerd.

2. Nederland als betrouwbaar en rechtszeker investeringsland

Met betrekking tot de fiscale infrastructuur van Nederland pleit de NVP voor rust en voorspelbaarheid. De laatste jaren hebben nogal wat aanpassingen in de vennootschapsbelasting plaatsgevonden, met name de terugkerende discussies en maatregelen rondom aanscherping van de renteaftrekbeperking hebben veel onrust gecreëerd. Dit heeft het (internationale) bedrijfsleven, waaronder investeerders, niet onberoerd gelaten. Het vestigingsklimaat is de komende jaren gebaat bij een betrouwbare overheid die de huidige wetgeving niet drastisch verandert.

3. Toestaan van risicodragend kapitaal in de zorgsector

Terecht is er veel aandacht voor de financiële houdbaarheid van de zorg. De manier waarop de zorg gefinancierd wordt is ontoereikend op langere termijn. Daarnaast is vergaande innovatie nodig om aan de toenemende zorgvraag te kunnen voldoen in de nabije toekomst.

De gezondheidszorg is daarom gebaat bij het toestaan van risicodragend kapitaal. Er is duidelijk interesse van participatie fondsen in deze sector. Het is een segment met voorspelbare groei en broodnodige behoefte aan innovatie en productiviteitsverbetering. Juist de omgeving waar verschaffers van risico kapitaal graag investeren. Mede om die reden is de NVP dan ook nog steeds voorstander van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet cliëntenrechten zorg en enkele andere wetten in verband met het mogelijk maken, onder voorwaarden, van winstuitkering in de zorg (nr. 33168). Dit wetsvoorstel is na de val van het kabinet Rutte controversieel verklaard.

Daarnaast doet de NVP de suggestie om inzet van privaat kapitaal wel mogelijk te maken in delen van de intramurale AWBZ-zorg, die in het huidige voorstel geheel is uitgezonderd.

De NVP ziet dit wetsvoorstel als een positieve stap naar een bestendige toekomst van de zorg, waarbij de toegankelijkheid en kwaliteit gediend blijven.

In Bijlage I treft u een nadere toelichting op de bovengenoemde punten van de NVP aan.

In Bijlage II treft u een uiteenzetting over private equity: wat zijn en doen participatiemaatschappijen en wat zijn de economische en sociale gevolgen van private equity in Nederland.

Mocht u nadere vragen of opmerkingen hebben, dan zijn wij uiteraard te allen tijde bereid om nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Philip Houben
voorzitter

BIJLAGE I

Toelichting van de 3 punten die de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP) bepleit om in het informatieproces mee te nemen.

1. Innovatie en ondernemerschap door stimulering venture capital

Stimulering van innovatie en ondernemerschap moet speerpunt zijn. Hierbij ziet de NVP een belangrijke rol voor venture capital weggelegd.

Naast het feit dat venture capitalfondsen het benodigde kapitaal bijdragen om innovatie te voeden, brengen zij ook managementvaardigheden, inhoudelijke kennis en een netwerk voor starters met zich mee. Het venture capital model is een duurzaam en stabiel business model; het committeert zich aan een bedrijf voor een periode van gemiddeld tenminste 5 jaar. In de afgelopen jaren is er jaarlijks in circa 200 starters geïnvesteerd door venture capital partijen, waarbij het in 2011 ging om 190 Euro miljoen.

Venture capitalfondsen slagen er steeds minder in om kapitaal van beleggers aan te trekken. Deze ontwikkeling wordt momenteel versterkt door de economische crisis en kent een aantal oorzaken:

- De toekomst van de Nederlandse economie is onzeker waardoor beleggers terughoudend zijn met beleggingen voor een langere periode.
- Er zijn steeds meer dwingende kapitaalseisen aan institutionele beleggers waardoor deze maar een relatief laag percentage voor de lange termijn kunnen beleggen in venture capital (thans circa 2%) en nieuw ondernemerschap.

Daarom is de NVP van mening dat een aantal concrete stappen ondernomen zou moeten op het gebied van venture capital om kapitaal beschikbaar te stellen:

1. Het verder vergroten van het MKB Innovatiefonds, met name het fund of funds.
2. Een nieuwe regeling 'Innovatief Beleggen' introduceren, waarbij particulieren kapitaal kunnen inleggen in een fonds in de lijn van de reeds bestaande faciliteit 'Groen Beleggen'.

2. Nederland betrouwbaar en rechtszeker investeringsland

Met betrekking tot de fiscale infrastructuur van Nederland pleit de NVP voor rust en zekerheid. De laatste jaren hebben nogal wat aanpassingen in de vennootschapsbelasting plaatsgevonden. De wetgever heeft een aantal forse beperkingen in de renteaftrek doorgevoerd, zoals de overnameholding en de reparatie van het Bosalgat. Hierop is door veel instanties met zorgen gereageerd, omdat dit het beeld van Nederland als betrouwbaar vestigingsland aantast en (internationaal) voor commotie zorgt. De NVP pleit daarom nu voor rust op dit terrein.

3. Toestaan van risicodragend kapitaal in de zorgsector

De manier waarop de zorgsector gefinancierd wordt is op den duur onhoudbaar:

- De zorg is een 'groeimarkt' door de toenemende vraag als gevolg van ondermeer de vergrijzing.
- Zorgverleners moeten juist nu investeringen met betrekking tot innovatie doen om in de toekomst betere patiëntgerichte zorg te kunnen bieden.
- Zorgondernemingen bezitten vaak een zeer beperkt eigen vermogen, en zijn daardoor vrijwel geheel bancair gefinancierd. Banken eisen extra eigen

- vermogen om de benodigde investeringen te financieren. Voor de meeste organisaties is het onmogelijk om op eigen kracht het benodigde extra eigen vermogen op te bouwen.
- Het op het laatste moment inspringen door de overheid met belastinggeld wanneer een zorginstelling de lasten niet meer kan voldoen is een kostbare oplossing die niet past in deze tijd.

De NVP ziet een bereidheid bij participatiemaatschappijen om risicodragend kapitaal te verstrekken indien zij een normale vergoeding daarvoor krijgen en zeggenschap over strategie en financiële zaken. De overheid moet duidelijke eisen stellen aan de kwaliteit en solvabiliteit van de instelling.

Mede om die redenen is de NVP dan ook nog steeds voorstander van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet cliëntenrechten zorg en enkele andere wetten in verband met het mogelijk maken, onder voorwaarden, van winstuitkering in de zorg (nr. 33168). Dit wetsvoorstel is na de val van het kabinet Rutte controversieel verklaard.

De NVP is bovendien van mening dat delen van de intramurale AWBZ-zorg, zoals de ouderenzorg, ook in dit wetsvoorstel zou moeten worden opgenomen (thans geheel uitgezonderd).

Een aantal argumenten hiervoor:

- De vraag naar AWBZ-zorg blijft stijgen. In Nederland werd in 2009 alleen al 12,5 miljard Euro uitgegeven aan de VVT (verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg), een deel waar private investeerders actief (kunnen) zijn. De NVP is van mening dat additioneel privaat kapitaal welkom is in deze sector die onder invloed van vergrijzing meer patiënten zal moeten bedienen met beperkte middelen.
- Het toelaten van externe financiers betekent een extra impuls voor innovatie en differentiatie in de dienstverlening door instellingen richting patiënten, zoals ook de doelstellingen van het wetsvoorstel zijn. De bestaande aanbieders staan sterk onder druk en ontberen de financiële middelen om grootschalig te investeren in moderne faciliteiten. Bovendien zorgt een meer bedrijfsmatige aanpak dat de kosten kunnen dalen. Dat kan de zorg voor bijvoorbeeld ouderen ten goede komen.
- Over het algemeen betreft de intramurale AWBZ zorg vooral langdurige en daarmee planbare zorg en is daarmee bij uitstek geschikt voor private aanbieders.
- Het streven naar een kwalitatief betere ouderenzorg, meer financiële ruimte voor instellingen en het scheiden van wonen en zorg, maakt een uitsplitsing van intramurale zorgdelen die wel geschikt zijn voor winstuitkering aan de orde. De kleinschalige wooninitiatieven worden hiermee ook gestimuleerd. Huidige initiatieven van leden van de NVP op het gebied van bijvoorbeeld verzorgingstehuizen sluiten bij dit streven aan. Het expliciet uitsluiten van intramurale AWBZ zorg kan deze ontwikkeling vertragen.

De NVP ziet dit wetsvoorstel als een positieve stap naar een bestendige toekomst van de zorg, waarbij de toegankelijkheid en kwaliteit gediend blijven.